

че той не искалъ да допусне и самото прѣселение на хелветитѣ, което отъ една страна би повлѣкло слѣдъ себѣ си прѣселението въ Хелвеция, на границитѣ на римската република, безпокойнитѣ и опасни германци, а отъ друга — би увеличило числото на враговетѣ на римлянитѣ въ трансалпинска Галлия, която Цезарь, безъ съмнѣние, въ туй време вече ималъ намѣрение да завоюва. Но за да спечели време и да успѣе да събере новъ наборъ войски, той прѣдложилъ на хелветитѣ да испратятъ за отговоръ подиръ двѣ седмици, къмъ 13 априлий*) Хелветитѣ се съгласили на това, а Цезарь, почти прѣдъ очитѣ имъ, съ удивителна дѣятелность и бързина издигналъ въ тѣзи двѣ седмици, съ войскитѣ на 10-ия легионъ и тѣзи, които постепенно пристигали отъ римската провинция — единъ землянъ валъ, 16 римски фута високъ и 19.000 крачки (около 24 версти) дълъгъ, покрай лѣвия брѣгъ на Роданъ, отъ езерото Леманъ до планината Юра. Прѣдъ вала той ископалъ широкъ и дълбокъ ровъ, — а на мѣстата, най-удобни за прѣминуването на галлитѣ прѣзъ Роданъ въ бродъ и на кораби, издигналъ малки, затворени укрѣпления (фортове) и покрай цѣлия лѣвъ брѣгъ на Роданъ расположилъ верига караули.

Необяснимо се вижда, какъ тѣй хелветитѣ, щомъ пристигнали при Роданъ, не се опитали да прѣминатъ прѣзъ него насила, послѣ се съгласили на 2 седмично отлагание и прѣзъ тѣзи двѣ седмици стояли въ бездѣйствиe, не прѣпятствували на работитѣ на Цезаря, не си пробили пжтъ на сила или не отишли по другия пжтъ. А когато въ опрѣдѣления день тѣ испратили до Цезаря

за отговоръ (макаръ отговора му да билъ прѣдъ очитѣ имъ, т. е. укрѣпената му линия), тогава той имъ обявилъ, че законитѣ и обичаитѣ на римлянитѣ не му позволяватъ да ги пропусне прѣзъ римскитѣ владѣния; ако ли пъкъ тѣ се опитатъ да минатъ насилственно, то той е рѣшенъ и ще умѣе да ги недопусне до това. Излѣганитѣ хелвети се опитали, макаръ и късно, да минатъ прѣзъ Роданъ на лодки, плотове и въ бродъ; но всичкитѣ имъ опити както денемъ, тѣй особено ноцемъ, останали безполезни и, навсѣкъждѣ отблъснати отъ войскитѣ на Цезаря, тѣ по необходимость били принудени да се рѣшатъ да отидатъ по другия пжтъ прѣзъ земитѣ на секванитѣ. Но понеже не можали да минатъ прѣзъ този пжтъ безъ съгласието на секванитѣ, тѣ се обърнали къмъ посрѣдничеството на *Думнорикса*, *Орветориксовъ* зетъ, твърдѣ уважаванъ отъ секванитѣ по причина на високото му звание и особено на щедростта му. По негово ходатайство секванитѣ се съгласили да пропуснатъ хелветитѣ, а хелветитѣ се задължили да не разоряватъ земитѣ на секванитѣ, въ удостовѣрение на което и двата народа дали единъ другиму заложници.

Като се научилъ, че хелветитѣ рѣшили да отидатъ прѣзъ земитѣ на секванитѣ и едуитѣ за да се въдворятъ въ земитѣ на сантонитѣ*) близо до града Толоза или Тулуза въ римската провинция, Цезарь разбралъ, колко опасно би било за послѣдната въдворението въ нейно съседство на воинственнитѣ и враждебни на римлянитѣ хелвети, които би владѣли извънредно изобилнитѣ съ хлѣбни растения равнини. И за това, като повѣрилъ на Лабиена (е-

*) По мнѣнието на Наполеона I. — къмъ 23 януарий, а по исчислението на Гисара — въ първитѣ числа на мартъ.

*) Бившата област Saintonge, днесъ департаментъ въ долия Шаранта, на дѣсната страна на долия Гаронна.